

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Iurie Diaconu,

Ion Guzun,

Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală, în privința lui

Rotari Oxana XXX, născută la XXX, domiciliată în r-nul XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 24.11.2016 pînă la 22.05.2018;

Instanța de apel de la 25.05.2018 pînă la 29.05.2018;

Instanța de recurs de la 20.08.2018 pînă la 28.11.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 22 mai 2018, Rotari Oxana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiindu-i numită pedeapsă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Cuconaș Silvia a fost admisă integral.

A fost încasat de la Rotari Oxana, în beneficiul lui Cuconaș Silvia, într-u recuperarea prejudiciului material - suma de 30 000 lei și a prejudiciului moral - suma de 20 000 lei, în total suma de 50 000 lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Rotari Oxana la 27 iunie 2015, aproximativ la ora 21.30, aflându-se în stradă în s. XXX, r-nul XXX, în apropierea gospodăriei lui XXX, ilegal, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, i-a aplicat Silvici Cuconaș multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste față și corp, cauzându-i vătămări corporale ușoare sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, echimoze pe ambele brațe, după care în mod deschis de la gât i-a sustras un lăntișor din aur, apoi de la fața locului s-a ascuns, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 8000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința menționată, avocatul Brînză Alexei în numele inculpatei Rotari Oxana, a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea sentinței acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare a inculpatei din motivul lipsei în acțiunile sale ale elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Brînză Alexei a invocat următoarele:

- la examinarea cauzei penale, instanța de judecată a dat o apreciere neobiectivă probelor cercetate în ședința de judecată, din care greșit a ajuns la concluzia cu privire stabilirea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii ce i se incriminează;

- la stabilirea pedepsei sub formă de închisoare în privința inculpatei, instanța nu a luat în considerație faptul că, Rotari Oxana are la întreținere un copil minor cu vârsta de un an, anterior nu a fost judecată, la locul de trai se caracterizează pozitiv, motiv pentru care în această situație sunt aplicabile și prevederile art. 96 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru femei care au la întreținere copii până la 8 ani;

- la momentul incidentului descris în învinuire inculpata avea vârsta de 18 ani, care conform art. 70 Cod penal, constituie circumstanță excepțională;

- în cadrul studierii materialelor cauzei penale și acordării asistenței juridice inculpatei s-au stabilit că, incidentul descris în învinuire a fost văzut de Adomnița Constantin, Arseni Nicolae, Rotari Nicolae, care confirmă că, Rotari Oxana nu a sustras bunuri de la partea vătămată Silvia Cuconaș. Iar martorul Colac Mihail, în cadrul unei discuții cu partea vătămată ce a avut loc după data de 27.06.2015, a văzut lanțul în mână la partea vătămată Cuconaș Silvia;

- sentința de condamnare a Oxanei Rotari este bazată pe presupuneri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, s-a fost admis apelul avocatului Brînză Alexei în numele inculpatei Rotari Oxana, casată sentința primei instanțe, în partea individualizării pedepsei și încasării prejudiciului material și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Oxanei Rotari recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, a fost stabilită pedeapsa penală prin aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, de 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatei Oxana Rotari, pe o perioadă de probațiune de 4 ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În temeiul art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, în termenul de probațiune inculpata Oxana Rotari se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune.

A fost admis parțial pretențiile civile a Silviei Cuconaș cu privire la încasarea prejudiciului material, cu încasarea din contul Oxanei Rotari în beneficiul Silviei Cuconaș a sumei de 18 144,54 lei.

În rest, sentința atacată s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, Rotari Oxana nu a recunoscut vina, însă vinovăția acesteia, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, se confirmă prin următoarea sistemă de probe, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Cuconaș Silvia, declarațiile martorilor Comaniuc Lilia, Cuconaș Sergiu, precum și:

- conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2016, prin care a fost cercetat locul comiterii infracțiunii care constituie o porțiune de drum de țară, situat în s. Miclești, r-nul Criuleni la distanța de 20 metri de gospodăria Silviei Cuconaș (f.d. 14, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de confruntare din 26.09.2016 efectuat între martorul Comaniuc Lilia și bănuita Rotari Oxana, la care martorul Comaniuc Lilia a declarat că n-a văzut momentul sustragerii lănișorului din aur de la Cuconaș Silvia, însă a văzut lănișorul din aur în mâna Oxanei Rotari în timpul bății, mai confirmând și faptul că, Rotari Oxana, a apucat-o pe Cuconaș Silvia de cap și a lovit-o cu capul de bordură (f.d. 138, vol. I);

- conținutul raportului de expertiză medico-legală nr. 237D din 17.09.2016, conform căruia Silviei Cuconaș i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, echimoze pe ambele brațe, care au fost produse cu un corp contodont, duc la dereglarea sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare ușoară. Se exclude posibilitatea formării acestor leziuni corporale în rezultatul căderii libere de la înălțime proprie, dar nu se exclude posibilitatea formării lor în rezultatul căderii cu accelerare (f.d. 146, vol. I);

- conținutul procesului-verbal de examinare a obiectelor din 18.08.2016, prin care s-a examinat un halat pentru dame de culoare albastru combinat cu negru pe care sunt conturați delfini, ce aparține Silviei Cuconaș (f.d. 111-112, vol. I);

De asemenea, instanța de apel nu a reținut ca plauzibil argumentul apelantului potrivit căruia, atât partea vătămată cât și martorii Cuconaș Sergiu și Comaniuc Lidia au dat declarații care se contrazic între ele, ori, din analiza cumulară a probelor instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpatei Rotari Oxana se regăsește în totalitate componența infracțiunii de tâlhărie.

Cît privește la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, incorect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, nu a ținut cont de limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările săvârșirii sale, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, dar și personalitatea acestuia.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Rotari Oxana se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

La stabilirea și individualizarea pedepsei penale în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de fond a constatat lipsa circumstanțelor agravante și atenuante. Ținând cont de personalitatea inculpatei care nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, la locul de trai se caracterizează pozitiv, antecedente penale nu are, instanța de fond a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă cu izolarea acesteia de societate, cu stabilirea în privința acesteia a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Instanța de apel a reținut ca plauzibile argumentele apelantului potrivit cărora, prima instanță nu a luat în considerație faptul că Rotari Oxana, are la întreținere un

copil minor cu vârsta de 1 an și șase luni, anterior nu a fost judecată, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

La stabilirea pedepsei inculpatei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații, sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului.

În această ordine de idei instanța de apel a considerat că, având în vedere datele privind personalitatea infractorului Rotari Oxana care la momentul comiterii faptei avea vârsta de 19 ani, catalogându-se de către instanța de apel ca o circumstanță excepțională, justifică aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, ce permit aplicarea pedepsei sub formă de închisoare sub limita minimă, pe un termen de 5 ani.

Din aceste considerente și ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatei, care nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnată, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuate: săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani și prezența unui copil minor la întreținere, dar și aplicând prevederile art. 79 Cod penal, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatei precum și prevenirea săvârșirii noii infracțiuni, poate fi realizat cu privarea inculpatei de societate, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

Instanța de apel a amintit că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei aplicată de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Deci, la caz, instanța de apel a constatat că, condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei sunt întrunite, având în vedere că inculpata are la întreținere un copil minor, anterior nu a fost judecată, la locul de trai se caracterizează pozitiv, astfel instanța de apel nu consideră oportună izolarea acesteia de societate și va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatei Oxana Rotari pe o perioadă de probațiune de 4 ani. Mai mult, în termenul de probațiune inculpata se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, avocatul Guțu Tatiana în interesele părții vătămate Cuconaș Silvia a înaintat acțiune civilă (f.d. 200-202, vol. I; f.d. 22-46, vol. II) prin care a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat în mărime de 30 000 lei, și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

Instanța de apel soluționând acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cuconaș Silvia, a considerat că, acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material, conform art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală, urmează a fi admisă parțial. În acest sens instanța de apel a menționat că, potrivit înscrisurilor anexate de către partea vătămată conform cărora, pentru consultații medicale, tratament multiplu, de deplasare și poștale, dar și pentru remunerarea avocatului care i-a acordat asistență juridică partea vătămată a cheltuit suma de 18 144, 54 lei, sumă care urmează a fi încasată din contul inculpatei.

Conform art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Conform art. 1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată și caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum

și statutul social al persoanei vătămate. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale.

Mărimea prejudiciului moral solicitat de partea vătămată Cuconaș Silvia în cuantum de 20 000 lei, a fost dovedit în cuantumul cerut, având în vedere faptul că acesta fără îndoială a avut de suferit și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpatei Rotari Oxana prin faptul că a avut traumatisme fizice și suferințe psihice ca urmare a comiterii infracțiunii de către inculpată, astfel prima instanță în mod just a dispus admiterea integrală a acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral, în această parte instanța de apel nu consideră necesar de a interveni.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe. Recurentul, invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei și prejudiciului material, motivând că, cauza a fost examinată într-un termen excesiv de redus, în lipsa părții vătămate și apărătorului lui. Totodată, instanța de apel neîntemeiat a aplicat inculpatei pedeapsa nonprivativă de libertate, ori instanța nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptelor comise și pedeapsa aplicată nu este proporțională faptelor comise de către Rotari Oxana.

5.1. La 10 septembrie 2018, avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia și ultima, au înaintat cerere de retragere a recursului declarat, indicând că, inculpata Rotari Oxana a recuperat integral prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, iar ultima nu are pretenții față de inculpata și în prezent este de acord cu decizia instanței de apel.

6. Examinând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

La 27 iunie 2018, avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia, a declarat recurs ordinar.

Însă, prin cererea din 10 septembrie 2018, avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia și ultima, prin cerere, au solicitat retragerea recursului ordinar, înaintat la 25 iulie 2018 (pct. 5. din prezenta decizie).

În conformitate cu prevederile art. 423 Cod de procedură penală, persoanele care au declarat recurs sunt în drept să-l retragă, în condițiile art. 407 Cod de procedură penală, până la începutul examinării lui, fapt ce atrage după sine, în baza normelor menționate, încetarea procedurii de recurs.

Astfel, procedura de examinare a recursului ordinar declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală privind-o pe Rotari Oxana, urmează a fi încetată.

Raportând situația dată la prevederile legale ce reglementează cazul în care se poate retrage recursul, instanța consideră că urmează a fi admisă cererea de retragere a recursului și încetată procedura de recurs în cauza respectivă.

7. În conformitate cu prevederile art. 423, 407 alin. (5), 341alin. (5), 342 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DISPUNE :

Încetarea procedurii de recurs ordinar, declarat de avocatul Guțu Tatiana în numele părții vătămate Cuconaș Silvia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală privind-o pe **Rotari Oxana XXX**, în legătură cu retragerea recursului.

Încheierea este irevocabilă, pronunțată integral la 05 decembrie 2018.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan